

Matematična terminologija.

Sostavil prof. Ivan Tušek.

D.

- Decimale — desetinka.
- Decimalbruch — desetinski drob (ulomek).
- Decimalpunkt — desetinska pika.
- Decimalstelle — desetinsko mesto.
- Definiren — označiti, oznamiti.
- Definition — definicija, označba, oznamba.
- Decadische Zahl — desetno (dekadично) število, d. broj.
- Decadisches Zahlensystem — desetna številna sestava.
- Decagon — dekagon.
- Demonstration — dokazovanje.
- Diagonale — diagonala.
- Diameter — premér.
- Differenz — razlika, razbota.
- Dimension — izméra.
- Diophantische Gleichung — diophantična enačba.
- Directer Beweis — neposredni dokaz.
- Discontinuirlich — presleden.
- Discontiren — discontovati, odbitkovati.
- Disconto — odbitek.
- Discrete Grösse — presledna količina, razločena veličina.

- Discussion (der Gleichung) — pretresovanje, presojevanje.
- Divergent — odmičen.
- Divident — divident, deljenec.
- Dividende — dividenda, razdelek.
- Dividiren — deliti, razštevati.
- Division — delitev, razštevanje.
- Divisionszeichen — znamenje delitve, delitevno znamenje.
- Divisor — divizor, delitelj, razštevalec.
- Dodekaeder — dodekaeder.
- Dodekagon — dodekagon.
- Dreieck — trikot, trikotnik.
- Dreieckige Zahl — trikotno število.
- Dreikantig — trirob, a, o.
- Dritte stetige Proportionale — tretja stanovitna razmernica.
- Durchgangspunkt — prehodišče.
- Durchmesser — premér.
- Durchschnitt — prerez.
- Durchschnittslinie — črta presečnica, prereznica.
- Durchschnittspunkt — križališče.
- Durchschnittsrechnung — po-prečni račun.

E.

- Eben — raven.
- Ebene — raván.
- Ebene Geometrie — merstvo v ravnini.
- Eck — ogel.
- Eckig — ogljat.
- Echter Bruch — pravi ulomek, pravi drob.
- Eigenschaft — lastnost, svojstvo.

- Einer — edinica.
- Einerlei — isti.
- Einfach — prost, enotér, enostaven, enovit, enogub.
- Einfache Gleichung — prosta enačba.
- Eingeschriebene Figur — vpisani lik, vpisani obraz.
- Eingliedriger Ausdruck — enoclenik.

Einheit — enota.
 Einnamig — enoimen, a, o,
 Einrichten den Bruch — vratvanje droba.
 Einsatz (mise) — vložek.
 Einspringender Winkel — vpahnjeni kot.
 Element — člen, prvek (pri kombinacijah).
 Elementar-Geometrie — početno merstvo.
 Eliminations - Methode — način iztrebljevanja.
 Ellipse — elipsa, pakrog.
 Elliptisch — eliptičen, pakrožen.

Endlicher Decimalbruch — končni desetinski ulomek ali drob.
 Endpunkt — konečna pika.
 Enneagon — eneagon.
 Entgegengesetzt — protiven, nasproten.
 Entrepreneur — dobivec vložka.
 Erhaben — vzbokel.
 Erhöhungsfähige Elemente — povisni prvki.
 Erzeugungslinie — érta stvornica.
 Excentrisch — izsreden.
 Excentricität — izsrednost.
 Exponent — eksponent, kazalo.

F.

Faktor, — činitelj, faktor, storcev.
 Fallende Reihe — padajoča vrsta.
 Fallendes Verhältniss — upadna primera.
 Figur — lik, podoba, obraz.
 Flach — ploščat, raven.
 Fläche — ploskev, ploha.
 Flächenmassss — ploskeyna mera.
 Flächenraum — površina.
 Flächenwinkel — plóskevni kot.
 Folge — posledica.

Folgesatz — izvodek.
 Forderungssatz — zahtevek.
 Formel — formula, oblika obrazec.
 Formell verschieden — po obliku različen.
 Frageglied — vprašalni člen.
 Function — funkcija, zamenka.
 Fundamentalformel — temeljna, formula.
 Fünfeck — peterokotnik, petterokot.
 Fusspunkt — petišče, nožišče.

G.

Gegebene Zahl — dano število, d. broj.
 Gegenüberliegende Stücke — nasprotni kosovi.
 Gegenwinkel — protikot.
 Gemeiner Bruch — navaden drob.
 Gemeinchaftliches Mass — vklupno merilo.
 Gemischte Linie — mešana érta.
 Gemischte Zahl — mešano število.
 Generirender Halbkreis — tvoreči polokrog.

Geodäsie — geodezija.
 Geometrie — geometrija, merstvo.
 Geometrisch — geometrijski.
 Geometrischer Ort — merstveno mesto.
 Geometrisches Verhältniss — geometrijska primera.
 Gerad gebrochene Linie — naranost uključena ali prelomljena érta.
 Gerad gerade Zahl — dvosodo število.

Gerade proportionirt — vpravno razmeren, lično razmeren.	Gleichung	Litteral — pismenska enačba.
Gerade Zahl — sodo število, sodi broj.	"	reine — čista enačba.
Gesellschaftsrechnung — družni račun.	"	unreine — nečista, mešana enačba.
Gestreckter Winkel — sproženi ali stegnjeni kot.	"	bestimmte — določena enačba.
Gleich — enak.	"	unbestimmte — nedoločena enačba.
Gleichartig — istovrsten.	"	kubische — kubična enačba.
Gleichgerichtet — iste mère.	"	synthetische — sintetična, sostavna enačba.
Gleichheit — enakost.	Gleichvielfach — enako mnogokraten.	
Gleichheitszeichen — enačnik.	Gleichwinklig — enakokoten.	
Gleichmässig — istoméren, enakoméren.	Glied — člen, ud.	
Gleichnamig — istoimen, a, o, enakoimen.	Goniometrie — goniometrija, kotomerstvo.	
Gleichseitig — enakostran, a, o.	Goniometrische Linie — kotomérna črta.	
Gleichschenklig — enakokrak, a, o.	Grösse — količina.	
Gleichung — enačba.	Grösse 1. Dimension — količina ene izmére (raztege).	
" ansetzen — enačbo postaviti.	Grössenlehre — nauk o količinah.	
" gemischte — mešana, nečista enačba.	Grösster Kreis — največi krog.	
" analytische — razstavna (analitična) enačba.	Grundoperation — temeljni račun.	
" einfache — enovita enačba.	Grundsatz (Axiom), — aksiom, načelo, samosebna resnica.	
" höhere — viša enačba.	Gutgewicht — razmerina.	
" numerische — brojna, številna enačba.	(Dalje v nov. tečaju.)	

O učiteljski plaći.

(Конец.)

Plače kranjskih ljudskih učiteljev, ki smo jih tu vverstili, pa ti ne dobivajo samo kot učitelji, temveč tudi za orglavska in cerkveniška opravila; kajti $\frac{3}{4}$ kranjskih učiteljev so ob enem tudi orglavci in mežnarji, kar jim zlasti veliko opravkov prizadeva, če osebno ali po hlapcu to delo izveršujejo.

V tem se tudi vsa poročila strinjajo, da bi se cerkvenikova opravila ločita od učiteljskih služeb; kajti to jim v resnici vendor le malo donaša, ker morajo — če osebno cerkev ne oskerbljujejo —